

gitimas sanctiones, quoties relaturum se Judex quilibet pollicetur, illico litigatoribus apud aeta consultationis exemplum edere teneatur.

CAP. LXIX.

Si ante litem contestatam circa principale negotium Judex aliquid innovat, vel diem assignatam sine causa prevenit, licite appellatur. Et si procurator datus ad impetrandum super appellatione non servavit formam mandati, auditur appellans etiam post annum.

Idem Archiepisc. & G. Canonico Turonens. (an. 1234.)

Significante a Aurelian. Episcopo, nos noveritis accepisse, quod cum Decanus, & Capitulum Magdun. ipsum super eo, quod dicebant alibi, quam in stallis Decani, & Capituli prædictorum carnifices carnes vendere non debere, coram Judicibus auctoritate Apost. convenissent: petentibus tandem Decano, & Capitulo nominatis Judicium officium implorando, ut cum idem Episcopus post citationem carnes in stallis aliis vendi fecisset, quod per eum super hoc factum fuerat, in statum pristinum revocarent: pro parte ipsius fuit propositum, quod cum lis præsertim non fuisset super negotio contestata, locum imploratio hujusmodi non habebat: adjiciens, quod cum de consensu partium coram dictis Judicibus, ad litigandum super ipso negotio certus dies statutus fuisset, & quantum ad illam diem solum fuisset iudicium eorumdem, prævenire diem ipsum, ac audire partem adversam in tali imploratione absque consensu partium non debebant: & quia super his non audiebant eundem, nostram audientiam appellavit: & licet procuratorem suum intra annum ad hujusmodi appellationem miserit prosequendam: quia tamen dictus procurator (ut creditur) circumventus contra inhibitionem ipsius Episcopi nostras super hoc ad quosdam Judices certa ratione suspectos literas impetravit, dictus Episcopus uti noluit literis sic obtentis, petens non obstante lapsu anni ad prosecutionem appellat. admitti. Ideoque mandamus, quatenus si de inhibitione hujusmodi, & præmissis causis appellationis, vel earum altera consisterit, revocato in irritum, &c. usque ad e attentatum in jam dicto d negotio juxta priorum continentiam literarum, &c.

CAP. LXX.

Capitulum famosum, & multum allegabile. & h. d. Ad justificandam appellationem ex causa interpositam, probare oportet cause veritatem coram Judice ad quem, nisi fuerit coram Judice a quo oblata probatio, & rejecta. h. d. singulariter usque ad §. eidem.

Idem. (an. 1235.)

Interposita e appellatione ex causa probabili, non sufficit appellanti probare, quod ex causa hujusmodi provocavit, si eam non doceat esse veram: nisi hoc se offerens probaturum, non fuisset admissus.

Si appellatio non fuit recepta a Judice, vel approbata a parte, sufficit appellanti mittere procuratorem ad impetrandum, & contradicendum, licet pars appellata sit parata in curia prosequi. h. d. usque ad §. ille denique. Abbas Siculus.

§. 1. Eidem quoque permittitur, si non recipiatur appell. ejus a Judice, nec ab adversario approbatur, super prosecutione appell. per procuratorem ad impetrandum, & contradicendum constitutum literas impetrare, licet pars altera per se, vel per procuratorem idoneum, iudicium super hoc apud sedem Apostolicam recipere sit parata.

a Vide Jason. in rep. l. quo minus. ff. de fluminibus. b Vide l. 1. c. que sit long. consuet. & ibi Cyn. c. dictio, ad, deest in aliquo antiq. d. dicta causa. e. vide Rubrum Alexand. in tract. de potest. procur. p. 1. annot. per Innoc. & Butig. in c. cum inter Canonicos. sup. de elect. & c. ad dissolvendum. inf. de sponsa. impub.

Ante inchoatam prosecutionem appellat, appellans potest, si velit, invito appellato petere, ut remittatur ad Judicem a quo, sed condemnabitur in expensis factis per partem adversam in illa appellatione. h. d. usque ad §. sane. Abbas Siculus.

§. 2. Ille denique a, qui vocem appell. emit, cujus nondum est alii cognitio delegata ad petitionem ejusdem, ad eum, a quo provocavit, de jure remittitur, contradictione partis alterius non obstante: est tamen in legitimis expensis adversario, quas eum propter hoc fecisse constituit, condemnandus.

Articulus appellationis interposita a gravamine discutitur per Judicem ad quem, parte absente per contumaciam, etiam lite non contestata in appell. vel principali causa. h. d. Abbas Siculus.

§. 3. Sane parato aliquo probare gravamen, propter quod duxerat appellandum, & parte adversa se contumaciter absentante, potest super hoc lite non contestata procedi, licet nondum litis contestatio facta fuerit in ipso appell. articulo, vel negotio principali: quia cum in hoc casu iniquitas prioris Judicis principaliter arguatur, non est rigor juris (ex quo sequi posset causæ perplexitas) requirendus.

CAP. LXXI.

Clausula, appellatione remota, in medio literarum posita, respicit præmissa, quibus annectitur, non sequentia: nisi referatur in fine literarum: & hoc si negotia sunt separata.

Idem. (an. 1235.)

Inquisitioni tuæ taliter respondemus, quod quoties clausula, per quam tollitur appellationis remedium b, in medio literarum ponitur, si sunt plura negotia se minime contingentia, præmissa tantum complectitur: nisi forte in fine literarum prædicta clausula iteretur.

CAP. LXXII.

Breve est, sed per alia verba sic summatur, Appellatio unius prodest alteri, si communi jure juventur, & idem sit negotium, & eadem defensionis causa, & sint eadem sententia condemnati: alias secus.

Idem. (an. 1235. Romæ.)

Una sententia e pluribus condemnatis, si unus solus ad appellationis beneficium convolaverit, illius victoria jure communi ceteris suffragatur, si communi juri juventur, idemque negotium, & eadem causa defensionis existat.

CAP. LXXIII.

Iustus metus excusat, adeo quod non appellans habetur pro appellante, si fuerit protestatus, & appellationis causas duxerit exprimendas.

Idem. (Ibid.)

SI iustus d metus, quo minus appellaveris, te excusat, ad appell. reputaris beneficium convolasse: dummodo intra tempus, quo licite provocatur, coram Judice a quo appellasse volueris: vel si habere ipsius copiam nequivisti, in præsentia bonorum virorum protestatione super hoc proposita, causas appell. duxeris exprimendas.

DE

a Vide Abb. in c. dilectus, & c. 3. inf. de Presbyt. & Ang. in l. si quis libellos. Cod. eod. tit. b Hæc clausula, appell. rem. solius est principis. l. 1. §. 1. ff. a quibus appell. non licet. c. Vide quæ copiose scribit Soc. conf. 132. incipit, insignis doctor: in prima parte. d. Qualis metus esse debeat, tradit Arct. in §. quadrupl. Instit. de act. Paul. de Casr. & Jas. in l. cum aliquis, C. de iure delib. & l. interpositas. C. de transact.

TITULUS XXIX.
DE CLERICIS PEREGRINANTIBUS.
CAP. UN.

Contra peregrinantem, seu proficiscentem ad sed. Apost. non est aliquid innovandum.

Celestinus III. Ambian. Episc. (an. 1195.)

Conquerente a I. Presbytero intelleximus: [& inf. 1] Licet Presbyter idem res suas, & Ecclesiæ suæ in protectione nostra non posuerit, quando ad nos accessit; tamen cum hi, qui accedunt ad præsentiam nostram, cum rebus eorum debeant esse sub Apostolica protectione securi: mandamus, quatenus quicquid eidem Presbytero post iter arreptum ad nos veniendi subtractum est, vel ablatum, sibi restitui faciat. b

[1 Quod postquam ad nos veniendi iter arripuit, quidam res ejus diripere præsumperunt.]

TITULUS XXX.
DE CONFIRMATIONE UTILI,
VEL INUTILI.
CAP. I.

De re scienter confirmata per Papam inferior Judex cognoscere non potest, nisi confirmatio non teneat: quæ super repetita, vel de re litigiosa. h. d. cum cap. sequenti.

Alexander III. Exonen. Episc. P. C. in literis.

(an. 1170.)

SI quis e rei litigiosæ confirmationem impetravit ab Apost. sed. non minus potest Judex de causa cognoscere, & eam sine debito terminare. Sed si rem tunc pacifice possidebat, cum inde confirmationem obtinuerit, non est licitum Judici de questione postea exorta decernere, aut eam definire absque sed. Apost. mandato.

CAP. II.

Idem dicit.

Idem Vigoriensis Episcopo. d. (an. 1170.)

DE confirmationibus e autem Rom. Pont. volumus te tenere, quod contra illas (nisi novum Apost. sed. procedat mandatum, aut certum sit, quod sint per falsi suggestionem elicite) non est aliquatenus judicandum.

CAP. III.

Literæ confirmationis super sententia, a qua erat appellatum, non valent, si appellatus malitiose prevenit appellan-tem: alias pendet, donec de appellatione cognoscatur.

Celestinus III. (an. 1195.)

BONÆ memoriæ f A. Canonicus vester proposuit, sententiam a delegatis Judicibus prolatam fuisse: & intra decem dies ille, contra quem sententiatum fuerat, ab illa sententia appellavit, Judices tamen nihilominus sententiam executioni mandarunt. Caterum appellans itinere statim ad Apost. sedem arrepto, literas de retractando sententiam impetravit, adversarius autem ipsum caute præveniens, confirmationis promulgatæ sententiæ rescriptum fuerat affectus, in quo nulla de facta appellatione mentio habebatur. Ideoque requisisti, quæ quibus literis præjudicium faciant. Respondemus igitur, quod posteriores debent prioribus præjudicium generare. Verum si dicatur, nullis literis veritati, & justitiæ præjudicantibus, vel sub alia forma verborum, dummodo nihil diceretur de literis confirmationis expresse: dicimus, quod

a C. 1. eod. tit. in 1. compil. b Faciat, legitur in omnibus manuscr. unde constat non solo Episc. Ambian. esse directam hanc Decretalem, sed aliis, ut variæ lectiones ostendunt. c C. 1. eod. tit. in 1. compil. d Vigorni. al. Vigoren. e Cap. 2. eod. tit. in 1. compil. f Cap. 1. eod. tit. in 2. compil. Tom. II.

primæ tandem suum debent habere vigorem, donec de iniqua sententia cognitio plenior habeatur.

CAP. IV.

Innovatio privilegii novum jus non tribuit, nec antiquum confirmat: sed si quod competebar, conservat. Brevius sic potest summari: Innovatio privilegii non inducit confirmationem juris in eo contenti.

Innocentius III. Decano Padeburen. a

(an. 1210.)

CUM dilecta b in Christo filia Abbatisa, & foreores Ecclesiæ de Gardeven. c sua cuperent privilegia innovari: propter viarum d discrimina quatuor Episcopis, & Abbatibus totidem, ut ea inspicere diligenter, & tenorem ipsorum fideliter transcriberent sub sigillis suis nobis remitterent, duximus injungendum: [& infra. 1] Nos autem tam Legato, qui sub sigillo proprio ea nostro fecit conspectui præsentari, quam inquisitoribus ipsis fidem debitam adhibentes, licet non videremus, quare non deberent eadem e privilegia innovari: quia tamen C. majoris Ecclesiæ, & I. sanctæ Crucis Canonici proposuerunt, Hildesemen. Ecclesiam in possessione subiectionis ipsius monasterii per centum annos. & superius extitisse, privilegia, & iura non auximus innovanda. Unde Judicibus dedimus in mandatis, ut ad locum idoneum accedentes (citatis, qui fuerint evocandi) inquirerent super his diligentius veritatem, a quibus pars Hildesemen. Ecclesiæ ad Ap. sed. appellavit. Nuper autem iterato prædicta petiit Abbatisa, quatenus deberemus privilegia suæ Ecclesiæ renovare. Ex adverso vero fuit postulatum, ut causam ipsam discretis viris committere dignaremur, qui testes reciperent, quos contra privilegia monasterii, & ad probandum f prescriptionem legitimam inducere proponebant. Nos igitur attendentes, quod jure sit civili statutum, ut quando periculum testium formidatur, ne veritas occultetur, & probandi copia fortuitis casibus subtrahatur, etiam lite non contestata testes valetudinarii, & alii, de quibus ex aliqua rationabili causa timetur, ad testimonium admittantur: ejusdem æquitatis similitudine provocati, prædicta privilegia, quasi jam nimia vetustate consumpta, cum fuerint non in pergamento, sed in papyro conscripta, duximus innovanda: nolentes, quod ex innovatione hujusmodi novum jus monasterio acquiratur, sed antiquum (si quod habet) per innovationem privilegii conservetur.

Quia veto præfatum monasterium ad jus, & proprietatem Apost. sed. per privilegium præd. nost. pertinere monstratur: ne jus Ecclesiæ Romanæ remaneat indefensum, eandem Abbatisam procuratricem ipsius duximus statuendam: ut cum adversus Romanæ Ecclesiæ possessiones, & jura non nisi centenaria currat præscriptio, ipsa super hoc, & aliis vice nostra procuret, quæ coram te in judicio fuerint procuranda. Nolentes igitur, quod de statu ejusdem monasterii diutius dubitetur, mandamus, quatenus locum tutum, & commodum eligens, recipias testes, quos ad præscriptionem probandam Hildesemen. Ecclesiæ, vel ad interruptionem offendendam cœnobium duxerit producendos: & si legitimam præscriptionem probaverit, ut intendit, nisi probata fuerit interruptio ex adverso, subiectionem ipsius monasterii ad Judices Episcopo memorato, cum constet ipsum in sua diocesi constitutum, privilegium, quod monasterio innovari fecimus, corrumpendo: alioquin eidem super

a al. Exod. al. Padebiterens. b Cap. 1. eod. tit. in 3. compil. c al. Guidion. al. Gardenovens. al. Gerundus. d Distantiam, & discrimina. e Adde quod est tutum, ut solemniter transcribatur, conc. l. unum testamentum. ff. de testam. f probandum. g Vid. l. 2. C. de diver. rescriptis.

super hoc perpetuum imponens silentium, monasterium pronuncies perpetua libertate gaudere, nostro sibi privilegio resignato.

(1 Qui Apostolico mandato parentes, privilegia felices recordationis Agapeti, & Joannis Pont. p. nostrorum sua presentia subtiliter conspexerunt, tenorem eorum sub sigillis suis nobis fideliter transmittentes. Ven. quoque f. n. G. Remen. Archiepiscopus, tunc Episcopus Praenestinus, in partibus illis officium legationis exercens, tenorem privilegiorum suorum sub sigillo proprio, nostro fecit conspectui presentari.

CAP. V.

Non valet confirmatio, quam religiosus impetravit a Papa super temporali administratione, seu prioratu, si tacuit se regularem: si vero expressit, rescriptum presumitur falsum, quia Papa non consuevit concedere. h. d. cum seq.

Idem Episcopo, & Praeposito Uricen. (an. 1212.)

AD nostram audientiam Praeposito Nemanen. c. Ecclesiae significante pervenit, quod quidam Canonici Nemanen. Ecclesiae a nobis literas confirmationis super administrationibus suis obtinere laborant, religionis suae confirmationibus. Cum igitur regularibus personis non consueverit Apost. sedes aliqua confirmare: mandamus, quatenus confirmationes, quas ab ipso Canonico (cum regulares existant) noveritis taliter impetratas, denunciatis, & inanes.

CAP. VI.

Idem dicit, quod supra cap. proximo.

Idem Innoc. III. [an. 1213.]

POrrecta d nobis ex parte tua petitio continebat, quod plures ex religiosis, qui Prioratibus, vel aliis administrationibus praesunt, a nobis super ipsis, quoad vixerint, possidentis, confirmationis literas se afferunt impetrasse: [& infra.] Cum igitur a cancellaria nostra hujusmodi literas emanasse non credamus: mandamus, quatenus illos, qui tales literas exhiberint, in quibus prioratus vel, administrationes, tanquam religiosi confirmantur, eosdem punias tanquam falsitatis auctores. Si vero in eis non fit mentio religionis ipsorum, illas tanquam tacita veritate subreptas denuncias non valere.

(1 Quorum occasione bona ipsorum prioratuum distrabunt, & consumunt, afferentes se sibi quoad prioratus illos nulla ratione subesse.)

CAP. VII.

Sententia, seu laudum contra formam juris, vel compromissi latum per arbitros, licet per Papam in forma communi fuerit confirmatum, non tenet.

Idem nobili viro Mattheo de e Rivariis.

(an. 1213.)

EXaminata f causa, quae vertitur inter te, & milites Campanicos super Ecclesia sancti Angeli, perpendimus arbitrium, quod vicedominus Sabinen. dicebatur super eodem negotio promulgasse, contra formam juris, & compromissi fuisse dictatum. Unde non obstante confirmatione

a Reservato. b C. 2. eod. tit. in 3. comp. c Neumausen. sed ego Neumausen. scribendum puto, cui lectioni aliquot veteres adstipulantur. d C. 1. de rescript. in 3. comp. e Rivaria. f Cap. 3. eod. tit. in 3. compil.

FINIS LIBRI SECUNDI.

DECRE-

C. Papae praedecessoris nostri, qui confirmaverat illud, sicut provide latum fuerat, & ab utraque parte receptum, decernimus ipsum irritum, & inane.

CAP. VIII.

In confirmatione ex certa scientia, dictio, sicut, ponitur causative: nec nocet, si verbum confirmationis praecedit tenorem confirmati.

Honorius III. illustri Regi, Baronibus, & militibus, & aliis hominibus Cypri. (an. 1220.)

Venerabilis frater N. Archiepiscopus Nicosien. & suffraganei ejus transmissa nobis petitione monstrant, quod inter ipsos, & vos super quibusdam decimis mediante Albanen. Episcopo a tunc Apostolicae sedis Legato, amicabilem compositionem intervenit: expresse adjecto, quod b quantocyus eam auctoritate Apostolica confirmari contingeret, statim deberet executioni mandari. Verum licet sit per nos confirmata, & ad majorem rei evidentiam literis confirmationis tenor compositionis insertus, ipsam tamen renuistis observare, occasionem frivolum praetendentes, tum ex eo, quod in literis verbum confirmationis (tenorem c compositionis) juxta styllum Ecclesiae Romanae praecedat, tum quia clausula consueta, scilicet, sicut, sine pravitate prolixa est. in eisdem literis continetur: [& infra.] Mandamus, quatenus a praemissa veritate suffragatur, compositionem eandem adimplere curetis.

(1 Cum igitur nedum contra Deum, & Ecclesias, sed nec etiam contra privatas personas hujusmodi cavillosis diffugiis insistere debeatis. Uni. vo.)

CAP. IX.

Collatio Ecclesiae alteri facta per Legatum, & per Papam confirmata, jus Dioecesanum non ledit.

Idem universis Abbatibus, & Praelatis, ac Conventibus, & Clericis in Constantinop. dioecesi constitutis. (an. 1220.)

Sua nobis Patriarcha Constantinopolitanus conquestione monstravit, quod cum quidam vestrum fumentes occasionem ex eo, quod I. Presbyter & Cardinalis tunc Apostolicae sedis Legatus quibusdam aliis Ecclesiis, & Clericis in spiritualibus, & temporalibus contulit monasteria eorundem f, ipsi Patriarchae obedire recusant, & ei de iuribus patriarchalibus respondere, in suae praesumptionis adiutorium inducentes confirmationes hujusmodi collationum a sede Apostolica impetratas. Cum igitur nolimus a justa, quae Dioecesanis debentur, per collationes, seu confirmationes praedictas minui, seu laedi: mandamus, quatenus occasione hujusmodi non obstante ipsi Patriarchae reverentiam, & obedientiam exhibere curetis, eique de iustitiis suis integre respondere.

(1 I. Presbyter] Johannes de Columna Presbyter Vincent. L. X. c. 7. & L. XXXI. c. 78. Constantinopoli occupata a Francis. Greg. 5.

a Mediente Alban. Episc. tunc Legato. b quanto citius. c Includa in omnibus impressis desiderantur, & male, quia sine illis nullus constat sensus: ea tamen nos ex omnibus manuscr. supplivimus. d Vid. l. proinde. f. fin. ff. si cert. per. per. Bart. & gloss. in clem. 1. de offic. deleg. e Vid. Archidiacon. in c. de Ecclesiasticis 25. q. 2. fearundem. g nolumus.

DECRETALIUM EPISTOLARUM GREGORII LIBER TERTIUS

TITULUS I. DE VITA, ET HONESTATE CLERICORUM.

CAP. I.

Cum celebratur, divisus esse debet Clerus a populo.

Ex Concilio Maguntino. a

UT Laici secus altare, quando sacra mysteria celebrantur, stare, vel sedere inter Clericos non praesumant: sed pars illa, quae b cancellis ab altari dividitur, tantum psallentibus pateat Clericis. Ad orandum vero, & communicandum Laicis, & foeminis (sicut mos est) pateant sancta sanctorum.

CAP. II.

Breve, nec potest brevius summiari.

Ex Concilio Pictavien. c (an. 898.)

Clerici arma portantes d, & usurarii excommunicentur.

CAP. III.

Presbyter habens populum, debet habere Clericum, qui secum canter, & in aliis hic expressis eum juvet.

Ex Concilio Maticen.

Ut quisque Presbyter f, qui plebem regit, Clericum habeat, qui secum canter, & epistolam, & lectionem legat, & qui possit scholas tenere, & admonere suos parochianos, ut filios suos ad fidem discendam mittant ad Ecclesiam: quos ipse eum omni castitate erudiat.

CAP. IV.

Non potest brevius summiari.

Gregorius IX. [an. 1235.]

SI quis ex Clericis comam b relaxaverit, anathema sit.

CAP. V.

Breve est, & non aliter summiatur.

Ex Concilio Carthaginiensi i (an 390.)

Clericus neque comam nutriat, neque barbam.

CAP. VI.

Clericus non professus, nec in sacris existens, potest uxorem ducere, sed iterum tondebitur, si vult gaudere privilegio clericali, vel dispensative tenere beneficium. h. d. secundum modum, qui est magis consentaneus literae, secundum quem ponit unum casum duntaxat.

Ex Concilio Triburien. k (an. 895.)

a Anton. August. in notis ait esse ex Conc. Turon. 2. c. 4. al. African. vid. Microlog. c. 9. b Qua a cancellis. c Nanetens. al. Pictavien. d Cap. 2. eod. tit. in 1. compil. Clem. de excess. pral. e Maticenen. al. Nannetens. f Burch. l. 2. decr. c. 56. lvo p. 6. c. 152. & Cap. 7. eod. tit. in 1. compil. g Deest, nonus, in antiq. h Cap. 3. eod. tit. in 1. compil. i Conc. Carth. 4. c. 44. k alit. Maguntinen. al. Triburien.

II. Clericus si tonsura dimissa uxorem acceperit, qui quidem sit sine gradu, nec monasterio a parentibus traditus, uxorem permittatur habere, & iterum tondeatur: nec in vita sua uxorem dimittere audeat.

CAP. VII.

Clericus debet tonsuram deferre: & si non vult, potest in vita a suo superiore tonderi.

Alexander III Cantuarien. Archiep. (an. 1170.)

III. Clericus a: [& infra.] Clerici, qui comam nutriunt, & barbam b, etiam inviti a suis Archidiaconis tondeantur.

CAP. VIII.

Frequentans monasteria Monialium, & monitus non desinens, si Clericus est, deponitur: si Laicus, excommunicatur.

Idem in Concilio Lateran. [an. 1170.]

Monasteria d Sanctimonialium si quisquam Clericus sine manifesta, & rationabili causa frequentare praesumpserit, per Episcopum e arceatur: & si non desisterit f, ob officio Ecclesiastico reddatur immunis. Si Laici, excommunicationi subdantur, & a coetu fidelium fiant penitus alieni.

CAP. IX.

Episcopus potest statuere in Ecclesia certum numerum Clericorum secundum ipsius facultates, qui vivunt in communi, & contradiatores ad hoc compellere: & istos in communi viventes potest absolovere ab excommunicatione incurta propter iniectionem manuum in socium.

Gregorius VII. [an. 1080.]

QUoniam b (ut ait Scriptura) [& infra.] Statuimus, ut facultatibus Ecclesiarum vestrarum, proventibus, & expensis diligenter inspectis, certum in eis valeatis ponere numerum Clericorum, & statuere, ut bona eorum veniant in commune, in una domo vescantur, atque sub uno tecto dormiant, & quiescant. Si qui vero contradicatores extiterint, licitum vobis sit per suspensionem officii, & beneficii, aut graviori etiam poena, si opus fuerit, ad hanc observantiam eos appellatione non obstante compellere. Indulgemus etiam, ut si quisquam eorum, qui simul vivunt, pro manus i iniectione in socium, a communione meruerit fieri alienus, reconciliandi, & poenitentiam imponendi potestatem plenariam habeatis, nisi forte atrocitas facti poenam graviolem expectet. k

Z 2

[1 Proni

a Cap. 6. eod. tit. ne Cler. vel Monach. in 1. comp. b Haec duo verba, & barbam, desunt in omnib. manuscr. c sub Alex. III. c. 11. d Cap. 8. eod. tit. in 1. comp. e Ab Episcopo arceatur. f al. deserit. g Al. IX. al. VIII. al. IV. al. III. sed ut plurimum legitur, octavus. h Cap. 10. eod. tit. in 1. comp. confer Conc. Toler. IV. cap. 23. refert Grat. 12. q. 1. c. 1. i manuum. k exposcat.